

CZEPIEC (58) *sb m*

WN i A sg -ec (35), -eć (2); -ec : -eć *Mącz* (8 : 2).

Oba e jasne.

sg N czepiec (31). ◊ *G* czepca (4). ◊ *D* czepcowi (2). ◊ *A* czepiec (6). ◊ *I* czepc(e)m (2). ◊ *L* czepcu (2). ◊ *pl N* czepce (2). ◊ *G* czepcow (6); -ów (1), -(o)w (5). ◊ *A* czepce (4). ◊ *L* czepcoch (1). ◊ *du A cum nm* czepca (1) *LibMal* 1544/91v.

Sł stp notuje, Cn s.v. czepiek, Linde XVII – XVIII w.

Nakrycie głowy, zwłaszcza kobiet, chustka, stroik, siatka na głowę; vitta Murm, Mymer¹, BartBydg, Mącz, Calep, Cn; reticulum Mącz, Calep, Cn; peplum BartBydg, Mącz; capillare Calep, Cn; infula, mitra, rete, reticula BartBydg; redimiculum, retiolum, rica Mącz; involucrum Cn (58) : Cudna rzecz iest byały czepiec ná głowie niewieścicy. March¹ A3 [idem March³ Vv], A3v; Murm 153, 184; Mymer¹ [31²]v; Reticula, czepyecz, parvum rete, vel dr. mitra virginalis capitis, quia retinet crines, peplum BartBydg 131b; Vitta, infula, czepyecz, qua caput sacerdotis ligatur, vel quae crinibus innectitur, ne capilli defluent, etc. BartBydg 171b, 131b; March³ Vv; vczinila łobyte łtegołz plothna [...] dwye łciercze, y dwa cząpca. LibMal 1544/91v; Thu do myałtha przifchedłchi vkradła [...] dwa czepcze chufzczyane y trzi rabky. LibMal 1553/ 174v, 1553/176; Sosti czepiecz sferethki zlotemi s łmalczem SACzowań na Talań 96 WyprKr 33v; A przitim dwie bramczie Ktemus czepczowi należące tesz sperel a ze złota WyprKr 34v; Osm czepczow ze zlotem na nocz Sełcz czepkow włofkich ze zlotem na nocz Pietnałczie czepczow nocznich wifziwanich WyprKr 106v, 33 [4 r.], 33v [2 r.], 34 [3 r.], 34v [3 r.], 35 [2 r.], 109, 109v; W ten czás Polacy nošili włofy długo/ w czepczoch chodžili/ w kápturzech BielKron 397v, 56v [2 r.]; mordax venter, Zołádek ktoży [!] wnątrs yełt yáko czepiec/ álbo kratká. Mącz 33b; Redimiculum, muliebre capitis ornamentum, Podobno czepiec/ tkanká/ toczenicá/ álbo ynłze ochędożenie kóre białe głowy ná głowie nołżá. Mącz 349a; Reticulum, Siatká/ Tež siatká nagłowna/ To yełt czepiec więziony. Mącz 354a; Vittatus, Vmyczzony/ myckę álbo fiatkę/ czepiec ná głowie nołżáci. Mącz 500b, 259c, 304b, 354b, 438d [2 r.], 500b; Y tyš wczora łtyfkował łam ná kázálnicy Ná nierząd: á iam džišia v ciebie w łóžnicy Nie záłtał téy Biblijéy/ chyba vložony Czepiec: znać vpominek pewny cudžey žony. PudłFr 18, 18; Semimitrae – Poł czepca. Calep 965b; Vitta – Binda koło głowi czepiec. Calep 1131a, 161a, 919b; GosłCast 24; Napierwey głowę mieway pięknie vmufkana/ A przyłtoynym zákrýciem záwłze przyodžiana. Kiedy doma/ łtátecznym czepcem iá okryway/ A w kuchni y ná dworze czapkę ná niey mieway. ZbyłPrzyg Bv, B2.

W charakterystycznych połączeniach: czepiec biały (3), chuściany, nocny, perłowy (2), stateczny, szłski, uzłcony, węgierski, więziony (2), wyszywany, złoty (4); czepiec na noc; czepiec z perł.

Szereg: »czepiec, (i, albo) rąbek« [szyk 2 : 1] (3): bo widzialy iey odzieni/ czepietz ij rąbek krwią vmazane łyna iey. OpecŻyw 159; Rica, Rąbek/ czepiec/ álbo šiadká/ tež nieyáki xtáłt odžienia białych głów. Mącz 355c, 290b.

Przen: Kobieta (1) : Piiáne moje rymy/ bo y łam rad piię. Nie mierži mię bięšiádá/ nie mieržá mé žarty/ Podczás y czepiec/ więc tež pełné tego kárty. KochFr 100.

Synonimy: bieret, binda, mycka, rąbek, siatka, zawicie, zawoj.

Cf CZAPKA, CZEPEK

